

VERENIGING VOOR BEDRIJFSVOORLICHTING "RIJNSTREEK OOST"

Secretariaat: Brasem 52
2411 PT Bodegraven
KvK-nummer: 4046 4826
Mobiel: 06 - 22 924 887
e-mail: Arthur.vandienen@FLYNTH.nl

JAARVERSLAG 2018

Bestuurssamenstelling

Het bestuur bestond in 2018 uit: Peter van Zoest, Harriët Vlooswijk, Johan Mulder, Arend Jan Lugthart, Peter van der Hulst, Ard van Veen (vice- voorzitter), Jaap Stapper, Henk van der Stok (voorzitter) en Arthur van Diemen (secretaris/ penningmeester).

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Vereniging voor Bedrijfsvoorlichting "Rijnstreek Oost". De vereniging telde eind 2018: 195 leden en donateurs. Eind 2017 telde de vereniging 194 leden en donateurs. Er waren 3 opzeggingen dit jaar en 4 nieuwe leden/donateurs. Genoemde redenen van opzegging waren: leeftijd (1x), geen interesse meer (2x), gestaakt (0x). Het jaarverslag beschrijft verder de activiteiten van het afgelopen jaar.

Algemene ledenvergadering

De algemene ledenvergadering is gehouden op 19 maart 2018 bij Smits Vleesvarkens te Zevenhuizen. De jaarvergadering, die bezocht werd door zo'n 55 leden en belangstellenden, was een succes, mede door de rondleiding op het mooie bedrijf van de familie Smits. Een verslag van de jaarvergadering kunt u lezen in de betreffende notulen. Deze notulen staan of komen op onze website: www.rijnstreekoost.nl.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam in 2018 drie keer bijeen om de activiteiten te organiseren en de lopende zaken te regelen.

Activiteiten 2018

In 2018 zijn 3 reguliere voorlichtingsavonden georganiseerd door het bestuur. Tevens werd door het bestuur een excursie georganiseerd. Daarnaast werd dit jaar de nieuwe website gelanceerd: www.rijnstreekoost.nl.

Zomeravond excursie 2018

Dit jaar heeft het bestuur besloten om in plaats van de zomer excursie een zomeravond excursie te organiseren dicht bij huis. Op de prachtige avond van 18 juni zijn we op bezoek geweest bij de familie De Goeij van Natuurboerderij Hoeve Stein aan de Oukoopsedijk te Reeuwijk. 65 leden en belangstellenden zijn op deze avond hartelijk ontvangen door Jan, Ardy en Ivanka de Goeij. Onder het genot van koffie met koek zijn we door Jan en Ardy bijgepraat over het bedrijf. Twee jaar geleden hebben zij een nieuwe vrijloopstal (potstal) gebouwd voor 200 melkkoeien. Op het moment van bezoek is door de fosfaatrechten situatie het aantal melkkoeien beperkt tot circa 120 stuks met bijbehorend jongvee. Het bedrijf heeft alle landerijen omgeschakeld naar natuurgrond. Van de ontvangen vergoeding voor het omschakelen zijn naburige landerijen gekocht. Het totale bedrijfsareaal bedraagt inmiddels 186 hectare. De geproduceerde melk (circa 900.000 kg) is biologisch. Dit betekent dat er biologisch krachtvoer gekocht moet worden, dit kost circa 14 cent per kg geproduceerde melk en is daarmee tweemaal zo duur als gangbaar krachtvoer. Tevens worden er natuurgronden beheerd die niet geschikt zijn voor beweiding (rietlanden, wetlandvegetatie, etc.). Hiervoor ontvangt de familie De Goeij een vergoeding. Er wordt dan ook samengewerkt met Staatsbosbeheer. De stal en de aanwezige faciliteiten zijn vrij te bezoeken en er is een wandelpad. Het ziet er schitterend uit! Na de inleiding werden de aanwezigen in twee groepen rondgeleid over een deel van de landerijen en wetlanden. Ook hier genoten de aanwezigen van het landschap, de koeien en de weidevogels (en de mooie avond). Ter afsluiting was er nog gelegenheid om na te praten onder het genot van een drankje en hapje. Familie De Goeij: ook vanaf deze plaats hartelijk dank voor deze geslaagde avond!

Najaarsexcursie 2018

(Verslag door: Peter van Zoest). Op 12 december was weer de jaarlijkse najaarsexcursie. Dit jaar vertrok de bus met 25 geïnteresseerde waarvan 4 bestuursleden, vanaf de parkeerplaats bij de surfplas naar Voorthuizen. Daar is de melkpoeder fabriek van Denkvit. Bij Denkvit aangekomen werden we al opgewacht door 2 jongveespecialisten. Tijdens de inleiding kregen we een kop koffie met een gevulde koek. Daarna werd de groep in tweeën verdeeld voor de rondleiding door de fabriek het laboratorium en de proefstallen. Zo konden we mooi zien hoe de lijnen lopen van het aanvoeren van de grondstoffen totdat de melkpoeder uiteindelijk in de zak terecht komt en de fabriek weer verlaat. Op het zelfde terrein (70ha)

bevinden zich ook de proefstallen, dus na een kleine wandeling konden we de varkens en de mestkalveren van achter het glas heel mooi bekijken. Tijdens deze rondleiding werd natuurlijk verteld hoe alles in zijn werk gaat, en werden de vragen van onze kant beantwoord door de jongveespecialisten. Eenmaal terug uit de fabriek werd ons een lunch aangeboden. Toen deze genuttigd was zijn we naar het geiten bedrijf van Familie de Kruijf in Leusden gegaan. Martijn de Kruijf vertelde ons over het ontstaan van hun bedrijf waar inmiddels ruim 900 geiten gemolken worden en nog mag uitbreiden tot 1.250 geiten. Ook gaf hij ons een rondleiding. We kregen van alles te zien zoals de jongste geitjes, kraamstal, melkgeiten, voerrobot, tot de melkstal. Martijn vertelde vol passie over zijn onderneming en beantwoordde de vele vragen van onze kant. Hij had nog wel een paar uur meer kunnen vertellen, maar de bus richting Bodegraven ging weer vertrekken. Na een geslaagde en leerzame dag arriveerden we daar om kwart voor vijf.

Tijdens de voorlichtingsavonden kwamen de volgende inleiders aan het woord met genoemde onderwerpen:

Avond 12-11-2018 “Grasland, ruwvoer en voeding van de koe in het Groene Hart”

De 1e voorlichtingsavond (op 12 november dus) trok zo'n 70 geïnteresseerden, en kende dus een goede opkomst. Niet verwonderlijk, want het onderwerp is zeer actueel.

Spreker Antoon Verhoeven van Limagrain vertelde op zijn karakteristieke wijze een enthousiast verhaal over ruwvoer en voeding. Want, zoals hij aangaf, de pens van de koe kan maar 1x gevuld worden, en dit moet bij voorkeur met uitstekend voer. Ruwvoer is immers nooit goed genoeg voor de koe en de portemonnee van de boer. Belangrijk daarbij is de penswerking van de koe. De pens is immers de motor van alles, als het daar misgaat, dan wordt de koe ziek. De zuurgraad dient optimaal te zijn, belangrijk daarbij is de speekselproductie tijdens het herkauwen. De verteerbaarheid van het ruwvoer is een belangrijke parameter, dus goed letten op NDF, de maat van verteerbaarheid. Goed verteerbaar voer is een belangrijke en veilige energiebron. Geen kans op pensverzuring, bijvoorbeeld vers weidegras verzuurt nooit: de netmaag houdt net als een vangnet de grove delen tegen en de herkauwactiviteit wordt gewaarborgd. De juiste zuren worden in de juiste verhouding geproduceerd. Laat het weidegras niet te lang worden, de breedte van een iPhone is voldoende. Let ook op de eiwitvoorziening van het droogstandsrantsoen: in de laatste twee maanden van de dracht moet het kalf nog 2x zo zwaar worden. Dus eiwit minimaal 14%. Tijdens de droogstand de koeien bij voorkeur laten bewegen en buiten laten zijn. Vitamine D3 zorgt voor calcium in de botten bij het kalf. Beweiden en bewegen dus met die droge koeien!

Nadat het product geoogst is, dient uiteraard ook veel aandacht te worden besteed aan het inkuil- en conserveringsproces. Anders gaan hier de kVEM's weer verloren.

Uit de reacties in de zaal en het lange napraten bleek dat deze avond zeer geslaagd was!

Avond 19-11-2018 “(G)roeien tegen de stroom in”

Wederom met circa 70 belangstellenden een goed bezochte avond met als spreker dhr. Cor van der Vaart, zelfstandig adviseur. Thema deze avond was bedrijfsontwikkeling, waarmee moet je als ondernemer rekening houden? Dhr. Van der Vaart gaf aan dat er 4 aspecten zijn waar je rekening mee moet houden: Ten eerste: De omgeving en de samenleving. De macht van de consument en andere maatschappelijke organisaties neemt toe en de slagkracht van de agrosector neemt af. Daarnaast is er soms sprake van onjuiste feiten en eenzijdige informatie. Advies is om dit te pareren met feitenkennis en een goede communicatie. Als voorbeeld uit de zaal werd genoemd het initiatief van TeamAgro.nl. Tweede punt van aandacht bij ontwikkeling is de Wet- en regelgeving. Deze stapelen zich werkelijk op en het is goed om hier aandacht aan te besteden. Let op de vestigingseisen en de vergunningen, bijvoorbeeld de NbW- vergunning (PAS) die in de toekomst wellicht belangrijker wordt. Maar ook bijvoorbeeld eisen die aan duurzaamheid worden gesteld. De consument lijkt steeds hogere eisen te stellen en directe dialoog met de consument (imago) is belangrijk.

Derde aspect: de gevolgen die de bedrijfsontwikkeling heeft voor het bedrijf en het gezin, bijvoorbeeld arbeid. Dit kan een bottle neck worden. Productiemiddelen zijn duur (grond, quota) en de financiering lijkt steeds lastiger rond te komen, ook bij bedrijfsoverdracht. Maak dus een goed plan en zorg dat je technisch optimaal presteert (productie, voeding, gezondheid). Vierde aspect: de economie. Ook hier geldt: eerst optimaliseren van je bedrijfsvoering en dan pas investeren in groei. Deze investeringen dienen rendement op te leveren, zij hebben altijd invloed op de kasstroom/liquiditeit. Tot slot nog een waarschuwing van dhr. Van der Vaart: de fosfaatrechten zijn wellicht niet zo'n lang leven beschoren als het melkquotum. De CO2- en ammoniak wetgeving kan in de toekomst wel eens belangrijker worden.

Al met al weer een zeer leerzame avond!

Avond 26-11-2018 “Van gebruiken wat je oogst, naar oogsten wat je gebruikt”

(Verslag door: Harriët Vlooswijk). HABO is een loon- en kraanverhuurbedrijf in de Alblasserwaard. Er zijn 17 vaste mensen in dienst en 6 ZZP'ers. Het thema van de avond is: 'Het optimaal benutten van eigen ruwvoer'. In de stal zijn er heel veel kengetallen bekend, maar buiten de stal zeer weinig. De loonwerker kan hier een rol in spelen. Er is (nog) weinig animo om mest te monsteren. Een NIR-sensor op de bemester en in de put om met name fosfaat te bepalen zodat je weet wat er uiteindelijk op het land komt, is belangrijk. Doel

VERENIGING VOOR BEDRIJFSVOORLICHTING "RIJNSTREEK OOST"

is dat je de kunstmestgift precies kunt bepalen. Benut de info die je al hebt, is het advies van de spreker Hessel van der Meer. Goed ruwvoer is de basis onder een gezonde exploitatie. Ruwvoer benutten als krachtvoer: kunstmatig drogen van (overtollig) gras tot grasbrom: behoud van de volledige voederwaarde (OEB->DVE), dus van onbestendig naar bestendig tijdens drogen. En de CO₂-belasting dan?? Dat is ook afhankelijk van CO₂-belasting van import-soja.

Iedere snede zou geschikt kunnen zijn voor droging. Wees je er bewust van dat je op kunt voeren wat je hebt. Vooral najaarsgras met hoge OEB.

Andere optie is maiskolvensilage (MKS):

-kolf en schutblad gehakseld in de kuil, de rest versnipperd op het land;

-hoog VEM (1200) en zetmeel (600);

-opslaan in slurven ivm voersnelheid;

-gebeurt hier nog weinig.

Kunstmest: KAS (veel direct nitraat) leidt gemiddeld tot hogere OEB gehalten in het gras, t.o.v. andere kunstmestsoorten. Ten slotte: Broei is onbedoeld een grote verliespost op de meeste bedrijven. Het was weer een leerzame avond!

Algemeen

Het bestuur is van mening dat 2018 voor "Rijnstreek Oost" goed is verlopen, en dat de georganiseerde activiteiten uw aandacht waard waren en ook hebben gekregen.

Ieder die aan het welslagen van de activiteiten heeft meegewerkt zeggen wij langs deze weg onze dank. Vanzelfsprekend wenst het bestuur dat "Rijnstreek Oost" ook in 2019 op uw belangstelling mag rekenen bij de zaken die georganiseerd worden. Ideeën voor onderwerpen/ excursies zijn weer van harte welkom!

Arthur van Diemen, secretaris/ penningmeester

Bodegraven, 25 februari 2019